

EGIPAT

Veliki broj drevnih hramova, piramida i grobova u steni upadljivo je obeležje današnjeg Egipta. To su svedočanstva vrlo razvijenog verovanja koja su hiljadama godina vladala u dolini Nila, ali je naše poznavanje tih verovanja nepotpuno.

Glavni izvori su: hramovi, piramide, sadržaji grobova, papirusi i natpisi na kamenu i kipovi različitih bogova. Drugi važan izvor nalazi se u komentarima grčkih posmatrača i putopisaca, ali su oni kasnijeg datuma.

Stari Egipćani su više okrenuti, ne ovozemaljskom, već zagrobnom životu i blaženstvu koje ih tamo čeka. U svemu su gledali život oličen u dnevnom rađanju sunca na istoku, i godišnjem plavljenju Nila, što nisu bili samo najznačajniji događaji u njihovom životu već i simboli pobede života nad smrću, svetla nad tamom.

Egipćanin tog davnog vremena poznaje Neter-Neteru, Praizvor sveukupnog života. Tako su i sve pojave, posebno živa bića i predmeti, inkarnacija specifične funkcije života, proistekle iz tog izvora života. Odatle proističu i sami Neteri, Principi, Ideje koje egiptolozi krste imenima posebnih bogova, pa otuda i politeizam kod drevnih Egipćana, dok su oni u suštini samo životvorni aspekti Apsolutnog bića zvanog Neter-Neteru. Mada su drevni Egipćani poznavali veliki broj naočigled samostalnih antropomorfnih i zoomorfnih božanstava, oni su u suštini bili monoteisti jer su poznavali jedno Apsolutno božanstvo. Svi ostali bogovi su bili manifestacije moći tog Apsolutnog bića, koje su nazivali Neter-Neteru, tj. Prapočetak, Nestvoreni Tvorac koji je bez prošlosti i budućnosti, Onaj koji jeste.

Neteri, koje uslovno nazivamo bogovima, su aspekti Neter-Neteru. Razlikujemo metafizičke, kosmičke i prirodne Netere, tj bogove.

Metafizički: Atum, Ptah, Ra, Amon, Tot, Mut, Konsu i Hator-Tefnut-Sakmet. Najznačajniji su Atum, Ptah i Ra. Međusobni odnos ove trijade je uslovio postanje kosmologija (doktrina) Heliopolisa, Memfisa, Hermopolisa i Tebe.

Kosmički: Šu, Tefnut, Geb, Nut, Set, Neftida, Oziris, Izida, Horus.

Prirodni (htonski): Taurt, Hapi, Sotis, Bes...

PREDANJA O NASTANKU SVETA

Heliopoliska kosmologija

Najstarije predanje je nastalo u Heliopolisu, centru boga sunca Ra, koga su stari Grci zvali Helios. Odatle i naziv za Heliopolis, što znači Grad sunca.

Za Heliopolis vezujemo dva religiozna fenomena: kult Raa i eneada bogova.

Eneada je sistem od devet bogova (Atum, Šu, Tefnut, Geb, Nut, Oziris, Izida, Set, Neftida.)

Egipćani su verovali da je svemir u početku bio ispunjen prvobitnim okeanom, zvanim Nun, iz kog je izronio Atum, stvorivši samog sebe. S toga su ga smatrali dvopolnim bogom. On je stvorio prvi božanski par-Šu i Tefnut- (koji predstavljaju vazduh i vlagu). Oni su roditelji Geba (zemlja) i njegove sestre i žene Nut (nebo). Oni rađaju dva para bogova: Ozirisa i Izidu, Seta i Neftidu.

Memfiska kosmologija

Oko 3000. pne faraon Menes je ujedinio Gornji i Donji Egipat i izgradio novi glavni grad Memfis, poznat kao «Beli zid». Bog Ptah je proglašen tvorcem sveta. Heliopoliska eneada mu je podređena. Pored njega je lavlja boginja Sakmet «moćna». Ona čini par sa Ptahom i nazivaju je «ljubavnicom boga Ptaha». Nefertum je simbol svetlosti i bog lotosovog cveta, koji zajedno sa Ptahom i Sakmet čini memfisku trijadu.

Hermopoliska kosmologija

Heliopoliska eneada u Hermopolisu biva zamenjena oktoadom, grupom od osam bogova: Nun i Naunet, Huh i Hauhet, Kuk i Kauket, Amon i Amaunet. Oni su zajedno stvorili svet i vladali njime u doba koje se smatralo zlatnim. Oni označavaju elementarne sile: Nun-voda, Huh-beskrajnost, Kuk-mrak, Amon-vazduh (ono što je nevidljivo). Ovaj kult stavlja naglasak na rođenje prvobitne vode i praiskonkih bića ali i na rođenje deteta-sunca čiju pojavu pozdravljaju ta bića. Takođe značajno mesto u ovoj doktrini zauzima i Tot, bog mudrosti, meseca i računanja. Nazivan je gospodarom istine i magije i predstavljan je kao čovek sa glavom ibisa ili kao majmun. Bio je poznat kao pisar, glasnik bogova i pronalazač govora.

Tebanska kosmologija

Glavni bog je Amon. Ova doktrina je spojila u Amonu vidove svih drugih bogova tvoraca. Stvoreno je božansko trojstvo, koga čine: Amon, Mut i Konsu. Amonova žena Mut je boginja kraguja, a njihov sin Konsu je smatran za boga meseca kao i Tot. U egipatskoj religiji se javlja sinkretizam, spajanje više bogova u jedno božanstvo, kao npr. Amon-Ra.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET -----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com